

Brugge(n)
Voor Jongeren

ZORGCONTINUÏTEIT

Veel meer dan trajecten die naadloos op elkaar aansluiten

Welkom

Welcome

Willkommen

Benvenuto

Wolkom

Bienvenido

Bonvenon

Välkommen

Bienvenue

Welkom

Receber

Velkominn

Velkommen

Brugge(n)
Voor Jongeren

Mathijs Goderis

Schepen van jeugd, studenten,
preventie en dierenwelzijn.

Bruggen voor Jongeren, ons netwerk

- Ewel, da's Interessant: huurdersbond
 - woensdag 15 juni van 10.30u tot 12u
 - digitaal

- Signaalambassadeurs
 - structurele werkwijze
 - brede beeldvorming
 - alle sectoren
 - **oproep:** loop je ergens tegenaan?
Laat het weten aan jeroen@bruggenvoorjongeren.be

Brugge(n)
Voor Jongeren

Programma

- 09u - 09.20u Onthaal
- 09.20u - 09.45u Welkomstwoord Jeroen en schepen Goderis
- 09.45u - 11u Gastspreker Jan Naert
- 11u - 11.30u Pauze
- 11.30u - 12.30u Particileren

Brugge(n)
Voor Jongeren

Continuïteit van wat ... ?

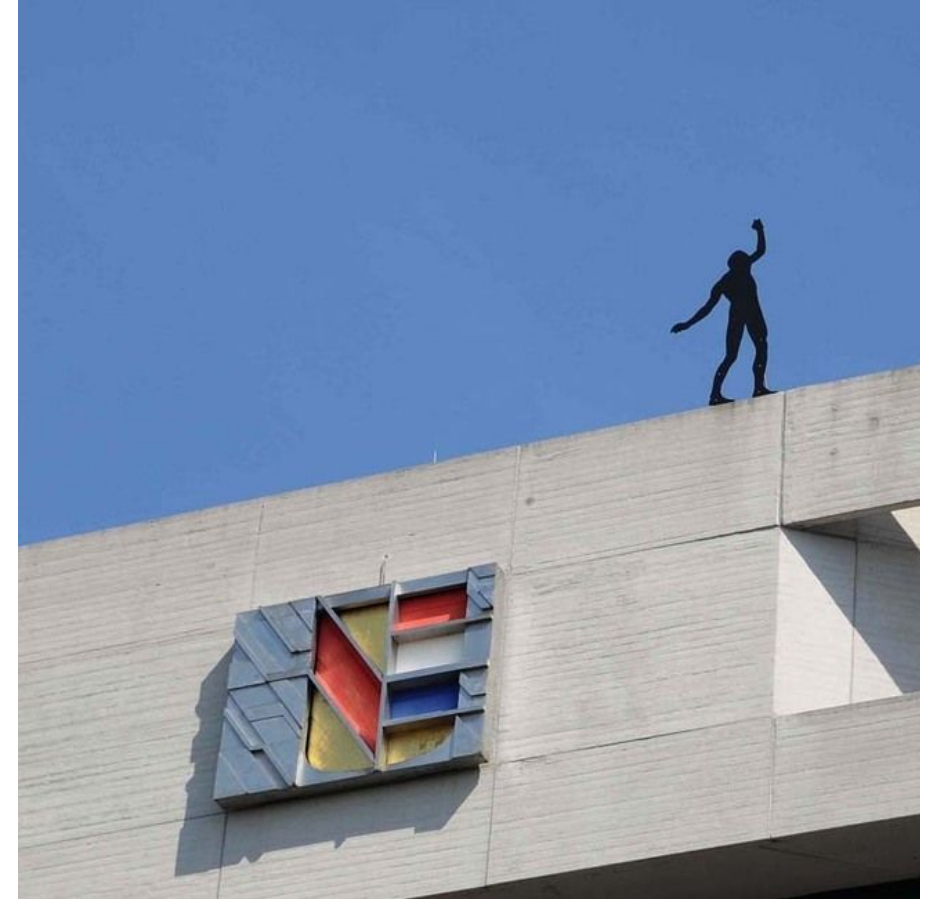
*Over de huidige evoluties in de jeugdzorg: continuïteit,
nabijheid en samen- en netwerken*

Jan Naert
Docent en onderzoeker
Arteveldehogeschool & UGent

Inhoud

1. Continuïteit van zorg
2. Begrijpen we de noden van jongeren?
3. Aan de slag met organisaties
4. Samenwerking en netwerken als oplossing
5. Enkele conclusies

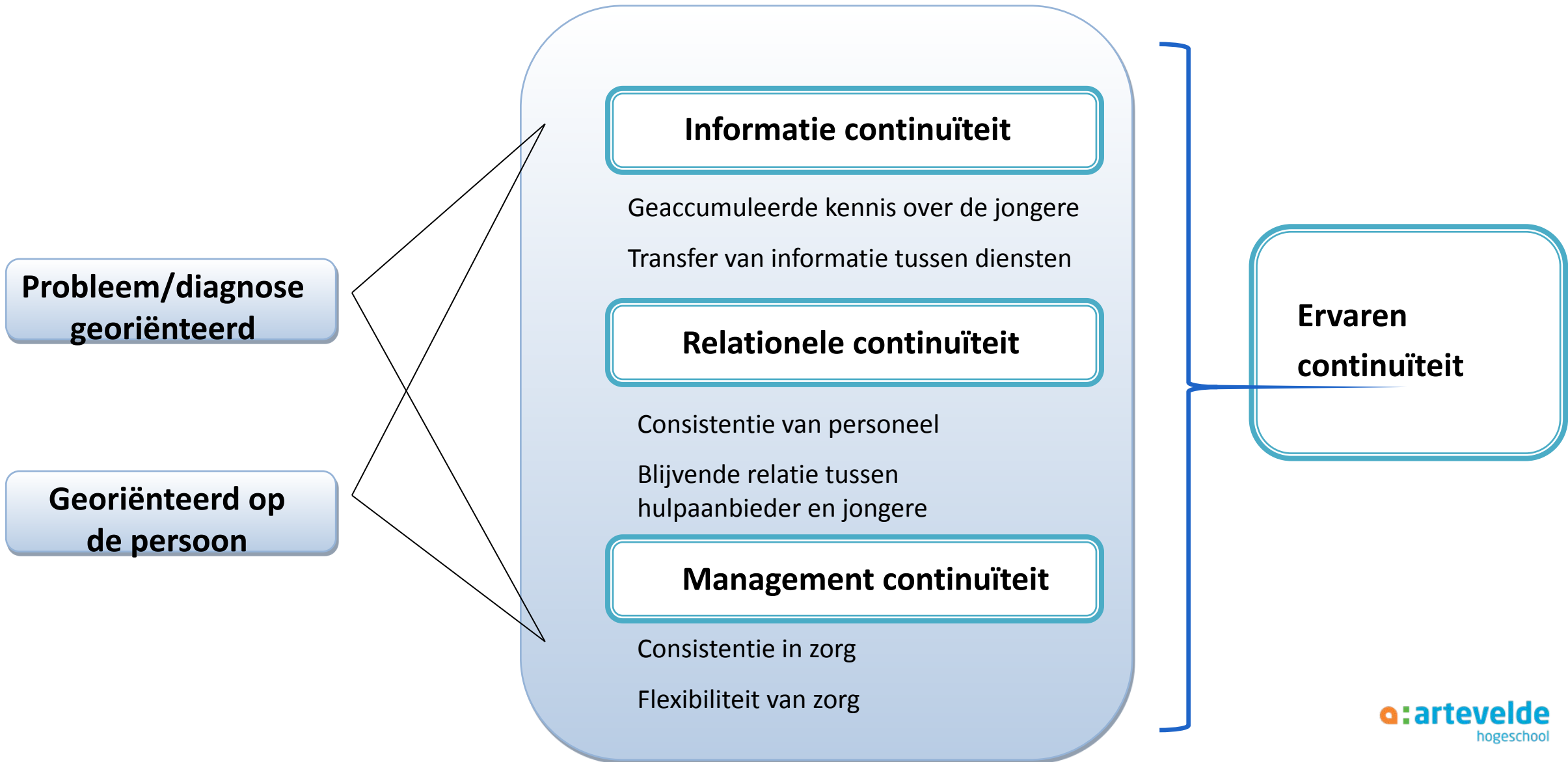

1. Continuïteit van zorg...

- Signalen van jongeren in de praktijk van het jeugdwelzijnswerk
- Continuïteit van zorg (internationaal) als belangrijke reden tot herstructurering van de jeugdhulp
- Aandacht voor netwerkontwikkeling en vormen van case-management als belangrijk antwoord op discontinuïteit

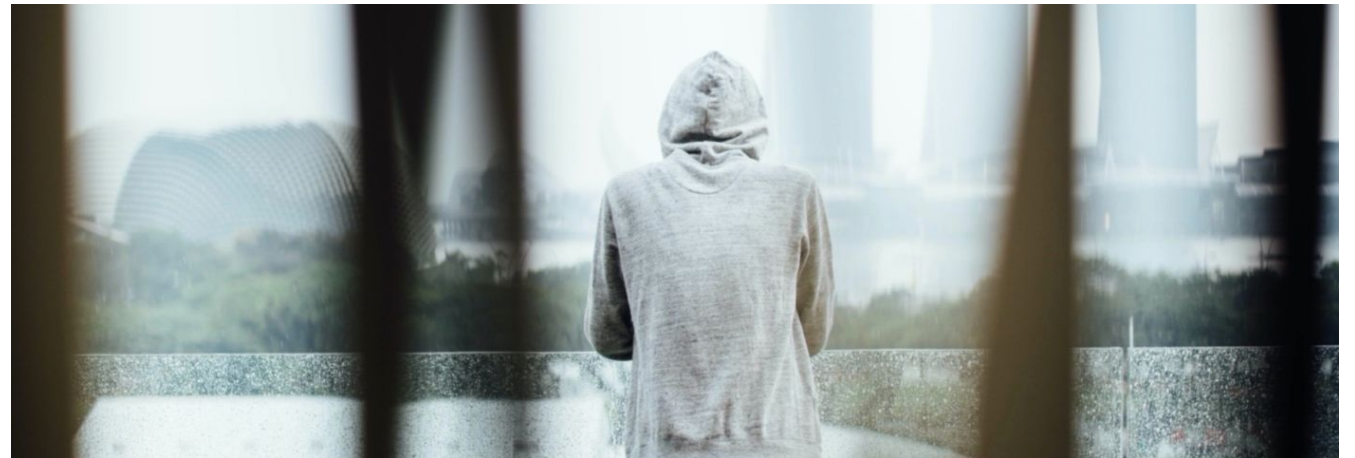

1. Continuïteit van zorg...

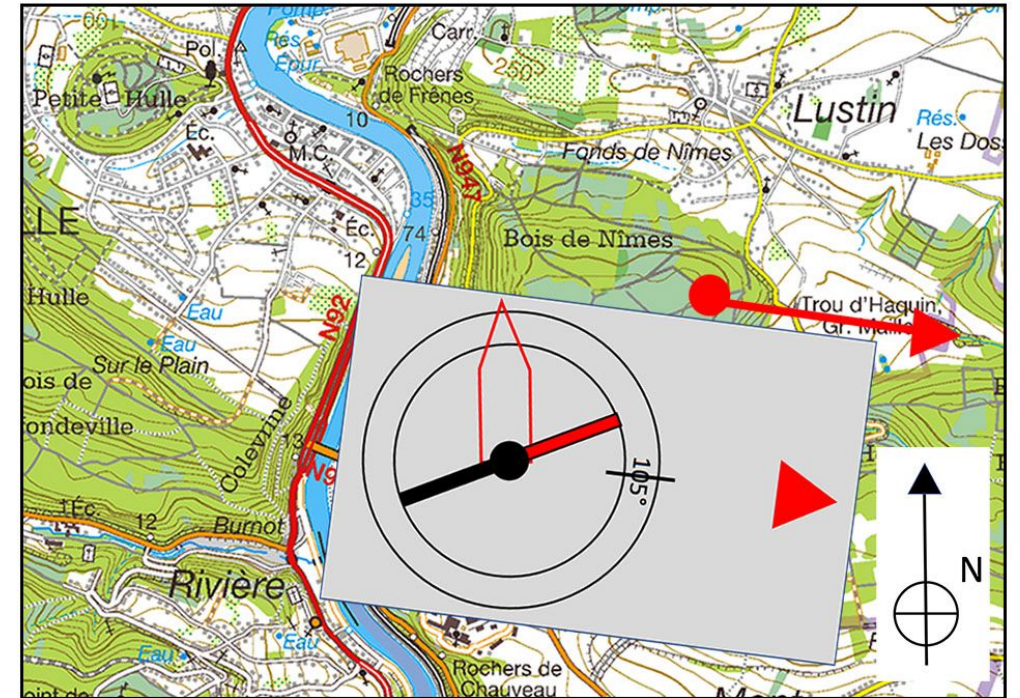
2. Jongeren aan het woord

Wat is de betekenis van zorgcontinuïteit vanuit het perspectief van jongeren in kwetsbare situaties in relatie tot deze zorgtechnische benadering?

2. Jongeren aan het woord

- **Existentiële chaos** en onzekerheid leiden tot de *ervaring van discontinuïteit* bij jongeren
- Op die momenten vooral **steun vanuit eigen netwerk**: familie, vrienden en professionals die ze al kennen (bv. buurtwerker, jeugdwelzijnswerker of leerkracht)
- **Engagement, tijd en ruimte** als voorwaarden tot relatie

2. Jongeren aan het woord

- In contrast met **conflictueuze contacten** met jeugdhulpverleners
 - Staat **veraf** van de context van jongeren (tijd en ruimte)
 - Wordt ervaren als **niet zinvol** (keuzeopties?)
 - Wordt ervaren als **beschuldigend en reductionistisch** (probleemdefiniëring?)

“Ik was het probleem, ik had vanalles. Ik veranderde van voorziening naar voorziening [...] Wat continu was doorheen mijn traject in de jeugdzorg was “wat gaat niet goed met hem?” Ja, met hem! Zeker, zeker! ... dat is het eigenlijk ... dat is wat een continu ding was” (Erkan, 23 jaar)

2. Jongeren aan het woord

- Jongeren bouwen strategieën

	Actief	Passief
Constructief	Voice	Loyalty
Destructief	Exit	Neglect

Framework van *Hirschman* als analysekader (Hirschman, 1970)

2. Jongeren aan het woord

Interactie met jeugdhulpverleners cruciaal voor ervaring van continuïteit

- Jongeren geven actief aan *dat zaken fout gaan* in de interactie (voice)
- Niet herkennen van foute interactie leidt het tot *accumulatie van disconnectie*
- Jongeren ontwikkelen hierop verschillende *strategieën*:
 - Machtsconflicten die escalleren ('vechten tegen' als voice)
 - Bevriezen ('ondergaan' als loyalty/neglect)
 - Vluchten (exit)

2. Jongeren aan het woord

Stem van jongeren te weinig (h)erkend

- *Eigen aspiraties en sterktes* komen minder in beeld
- Klinische ‘*double bind*’ – vorm van agressie
- *Voorgestructureerd* aanbod – weinig onderhandelingsruimte over de inhoud van de zorg

“het verlies van controle, dat is zo’n gevoel dat ik heb als ik terug kijk [...] Zij beslisten voor mij en over mij, zij zeiden wat je moest doen en wanneer ... maar uiteindelijk moet je je eigen beslissingen nemen over je leven ... dat is het probleem ... nu dat ik moet beslissingen nemen ... het is moeilijk omdat je gewoon bent aan het feit dat iemand anders dat voor jou doet” (Kim, 22 jaar)

2. Jongeren aan het woord

Ervaring van *discontinuïteit*

?

Jeugdhulp

Continuïteit van *zorgaanbod*

≠

Ervaring van continuïteit

Ervaren continuïteit

=

Tijdige ondersteuning

Locatie van ondersteuning

Flexibele probleemsituering

Keuzeopties

Engagement en ontgrenzing

3. Organisatieniveau

- Vraag naar **visie** van organisaties op jongeren en probleemdefinities
- Vraag naar **intern klimaat** van organisaties: onthaal, inspraak van jongeren, ruimte in brede zin,,
- **Coaching en steun** voor veldwerkers (cfr. Signaal rond interne reflectie!)
- Belang van inbedding in een **breder organisatiebeleid** (conflict tussen zeggen en 'ruimte geven om het ook te doen')
- Flexibiliteit vraagt **lerende en horizontale organisatiestructuren** ← manageralisme (NPM)
- Ruimer beleid dat visie prioriseert tegenover **afpuntlijsten en registratie** = ontvlooiing van regulitis
- Verandert enkel door sterkere **coalities van onderuit**

4. Netwerken en samenwerken? Ja, maar ...

1 Belang van **continuïteit** voor jongeren: betekenisconstructie?

'Continuïteit doet veelal te veel lineair nadenken, er moeten eigenlijk meer stukjes overlap zijn. Zodat niet het één stopt, om dan het andere te laten beginnen.'

2 Er leven **percepties** over de ander die een goede samenwerking lijken te blokkeren.

3 Er zijn **goede praktijken**/ervaringen maar deze lijken zeer erg van individu af te hangen, niet structureel ingebed

4 Er zijn al heel wat samenwerkingsverbanden, platformen, nu en in het verleden. Deze zijn vaak **niet duurzaam** en toch blijven dezelfde signalen komen.

4. Netwerken en samenwerken? Ja, maar ...

Kluwen aan verschillende samenwerkingsverbanden, ontstaansgronden en insteken

- Verschillende beleidsniveaus en departementen
- Verschillende sectoren
- Lokale en regionale organisaties
- Sectorgebonden organisaties vs hybride organisaties/werking
- Aanbod- en vraaggestuurde werkingen

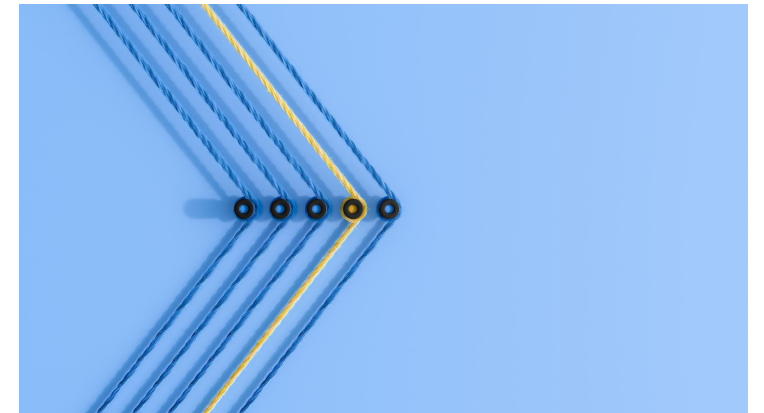

‘Ben je nu jeugd of ben je nu onderwijs?’

4. Netwerken en samenwerken? Ja, maar ...

Spanningsvelden in samenwerking

- **Visiediscussie:**
 - Beschermend/afschermend vs paternaliserend/toeleidend
 - Lerend: *‘Je moet een overkop-petje opzetten en niet een petje van je moederorganisatie.’*
 - M.b.t. samenwerking: waarover moet het gaan?
- **Ritme-afstemming:** vraagt kritische kijk nr elkaar!
- **Specialisme vs generalisme** en leefwereldgericht
- Sterk **persoonsafhankelijk**

‘Sommige organisaties doen het minimale en andere organisaties doen te veel’

4. Netwerken en samenwerken? Ja, maar ...

Spanningsvelden in samenwerking

- Legitimatiedraagvlak **gedeeld beroepsgeheim**: op welke gronden?
- **Idealisering** gedeelde verantwoordelijkheid of als back-up?
- **Geen overlegcultuur** tssn JH en JWW / Onderwijs – JWW (cfr. intervisie: vooronderstellingen > outreach)
- **Doorstroom ervaringen/visie** bottom-up en top-down? Strategische doelstelling?
- Samenwerkingen onder de radar door **uitblijven structurele middelen** (bricolage in de leefwereld, vaak vanuit informele netwerken, cfr. Debruyne)

Je relatie is prioritair op gedeelde info, maar waar bruggen verbrand zijn, kunnen wij wel bemiddelen.’ (JSW)

4. Netwerken en samenwerken? Ja, maar ...

Poging tot antwoorden

- **Projecten** (vaak tijdelijke aard en onzeker)
- Poging om te overzien, **controle** verwerven
- **Nieuwe overlegstructuren**
- Telkens nieuwe functies: **efficiëntielogica** (verhouding tussen expertise-fragmentatie en nood aan lijmfuncties)
- Veel mensen rond de tafel, maar wat met de **reële aansluiting op de leefwereld?**

4. Netwerken en samenwerken? Ja, maar..

*'Soms willen we misschien wel een beetje te veel hulpverleners... Het is en blijft de **jongere** die het ritme en de continuïteit bepaalt hé.'*

- Het gaat **ultiem om de jongere** > ervaren continuïteit (en tijd, ruimte, herstelopties, om dit proces aan te gaan)
- **Structurele niveau** komt telkens aan bod > wat met hv hier?
- Reflectieve basishouding (ind, maar ook reflectieve organisaties en beleid)
- JWW en Jeugdhulp samenbrengen
- Loskomen van **te willen oplossen**
- We zien vaak **achterliggende – dwingende – agenda** (in hoeverre kan die verschuiven?)
- **Hoe krijgen jongeren plaats – een stem – backup in een samenwerkingsverband of netwerk? (advocacy)**

Flashback naar de discussie onderzoek BVJ 2018

Het bij elkaar brengen van het netwerk: een verdienste van Bruggen voor jongeren

- Het kennen van personen en de opgebouwde kennis van elkaars aanbod ✓
- Meer mogelijkheid tot continuïteit in het traject van een jongere ✓
- Belang van coördinatie van Bruggen voor jongeren ✓

Flashback naar de discussie onderzoek BVJ 2018

Het bij elkaar brengen van het netwerk: een verdienste van Bruggen voor jongeren

- Nog meer ontsluiten, “BVJ is breder dan het jongerenhuis of Route 36!”
- Inzetten op visievorming rond leefwereldgericht werken
- Meer verantwoordelijkheid van ALLE partners
- Geen extra aanbod in de leefwereld
- Case management is beperkt (wachtlijsten)
- Continuïteit: nood aan iemand die het traject van de jongere begeleidt los van alle andere diensten

Flashback naar de discussie onderzoek BVJ 2018

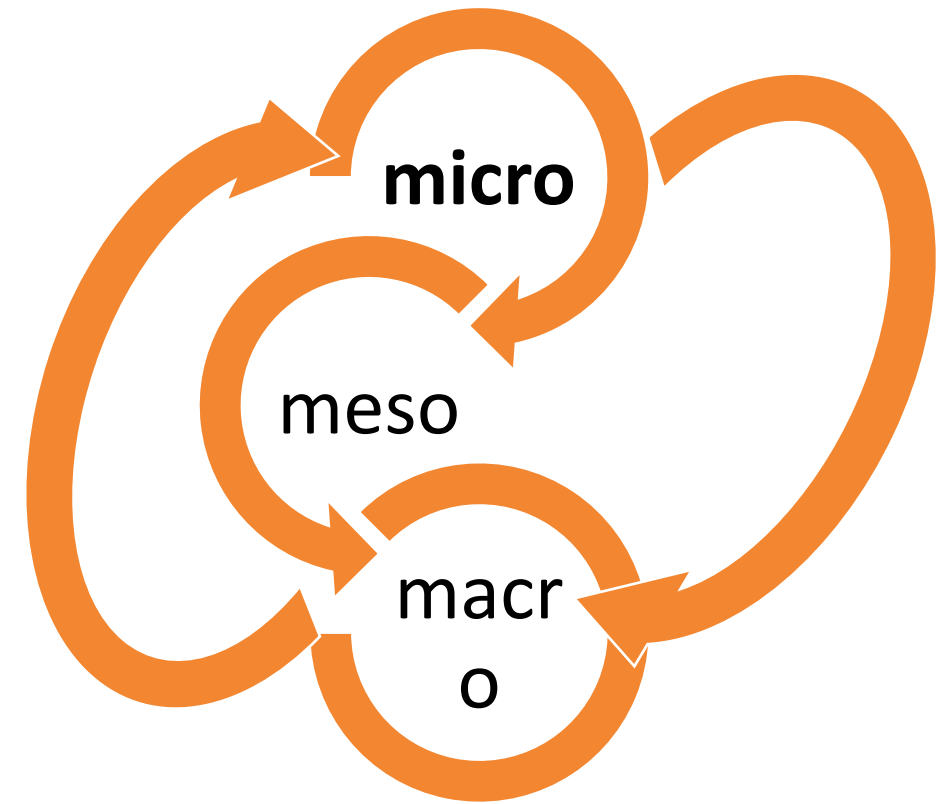
Werken rond visievorming en reflectie ook continu proces van maken (cfr. Ontgrenzend werken)

- Engagementsverklaring is één ding, toont zich in concreet werk op het veld!
- Mogelijk uitgebreider effect op de visie wanneer deze geregeld ter sprake komt op diverse fora

“Als iedereen zich houdt aan de eigen reglementering, dan vallen die gasten er net weer buiten” (professional netwerk)

5. Enkele conclusies

- De ervaring van continuïteit realiseren is een complex proces dat bijsturing vereist op
 - Niveau hulpverlener(s) – jongere (en context)
 - Niveau van organisaties
 - Niveau van netwerken en samenwerkingsverbanden
 - Niveau van beleidsvoering
- Die zaken staan **niet los van elkaar**
- Pleidooi voor **politiserend werken** in het werken met jongeren in kwetsbare situaties (cfr. voorbeeld omgang met nota vroeg & nabij)
- Als netwerken en samenwerking gaat over: **betere aansluiting**, een **actievere inzet op het bevragen van organisatiegrenzen** en een **sterkere strijd ten aanzien van** maatschappelijke actoren die **ongelijkheid** veroorzaken, dan zijn we een stuk verder.

Particileren

- Collectieve wijsheid vangen
- In kleine groep (4 tal personen)
- Ieder om beurt neemt het woord (\pm 10 min)
- Aan de hand van de participatieve basishouding
- Per gekozen kenmerk schrijf je de wijsheden op die je hebt gehoord van de spreker.

